

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 12.01.2005
COM(2004) 836 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

**a költségvetési hatóságnak az általános költségvetés alá tartozó garanciákról
a 2004. június 30-i állapot**

SEC(2004) 1629

TARTALOMJEGYZÉK

Első rész: Események a 2003. december 31-i jelentés óta, a kockázati helyzet, és a költségvetési garanciák érvényesítése.....	3
1. Bevezető, a működés típusai	3
2. Események a 2003. december 31-i jelentés óta	3
3. Kockázati helyzet	4
3.1 A 2004. június 30-ig kihelyezett összeg	4
3.2 Az uniós költségvetés által viselt maximális éves kockázat: a 2004. június 30-ig folyósított műveletek.....	5
3.3 Az uniós költségvetés által viselt elméleti maximális éves kockázat: a 2004. június 30-ig folyósított és eldöntött műveletek.....	5
4. Költségvetési garanciák aktiválása	5
4.1 Készpénzforrásokból történt fizetések	5
4.2 A Garancia Alap aktiválása.....	5
5. A Közös elméleti hitelnyújtási és garanciavállalási kapacitása a tagsággal nem rendelkező államokkal kapcsolatban.....	6
6. A Garancia Alap helyzete 2004. június 30-án	7
7. Relatív megalapozottság	8
Második rész: A potenciális kockázatok értékelése: A legfontosabb hitelnyújtási műveletekből részesülő, tagsággal nem rendelkező országok gazdasági és pénzügyi helyzete	9
1. Bevezető.....	9
2. Tagjelölt országok.....	9
3. A Balkán nyugati országai	9
4. Új független államok.....	10
5. Más, tagsággal nem rendelkező országok.....	11

Első rész:

Események a 2003. december 31-i jelentés óta, a kockázati helyzet, és a költségvetési garanciák érvényesítése¹

1. BEVEZETŐ: MŰVELETTÍPUSOK

Az uniós költségvetés által viselt kockázatok különféle hitelnyújtási és garanciális műveletekből származnak, amelyek két kategóriába sorolhatók be: az EK által makrogazdasági célkitűzésekre adott kölcsönök (fizetésimérleg-kölcsönök a tagállamoknak és makropénzügyi támogatási kölcsönök a tagsággal nem rendelkező államoknak), illetve mikrogazdasági célkitűzésekre irányuló kölcsönök (Euratom és EK-NKI²-kölcsönök a tagállamokban, illetve az Euratom és Európai Beruházási Bank kölcsönei a Közösségen kívül³).

2. ESEMÉNYEK A 2003. DECEMBER 31-I JELENTÉS ÓTA

A harmadik országoknak nyújtott makropénzügyi támogatás tekintetében a Tanács 2004. április 29-i határozata (2004/580/EK) kivételes makropénzügyi támogatást nyújtott Albániának, összesen 25 millió euró összeggel, ebből 9 millió eurót kölcsönök formájában. 10 millió eurós hitel folyósítása történt meg egy meglévő intézkedés alapján Bosznia és Hercegovina számára.

Ami az Euratomot illeti, egy új bizottsági határozat (C(2004)891/2) elfogadására került sor a romániai Cernavodă üzem kapcsán. Egy hitelfolyósításra meglévő intézkedés alapján került sor Bulgária számára (Kozloduy, 35 millió euró).

Egy új, a 2000. december 13-i (C(2000)3812) határozat módosításáról szóló bizottsági határozat jóváhagyása 2004 második felében várható⁴, annak érdekében, hogy csökkenjen az Ukrajnának a K2R4 üzemhez megítélt hitel összege.

Tekintettel a tíz új tagállam csatlakozására 2004. május 1-jén, a Bizottság javasolta a külső akciók Garancia Alapját létrehozó, módosított 2728/94 tanácsi rendelet módosítását. A módosítás kivonná az új tagállamoknak nyújtott kölcsönöket a Garancia Alapból (miközben fenntartaná a közösségi garancia fedezetét azokra a kölcsönökre), mivel ezek az országok többé nem „harmadik országok”. A módosítást a Tanács még nem fogadta el. Ezért ennek a beszámolónak a hátralévő részében – kivéve, ha más kijelentés szerepel – minden adat kiszámítása úgy történt, hogy tartalmazta azokat az új tagállamokat, amelyek 2004 májusában csatlakoztak. Ahol

---

¹ Kérjük, vegye figyelembe, hogy a melléklet tartalmazza a Bizottság tisztviselőinek munkaanyagát, egy sor részletes táblázattal és ehhez a jelentéshez fűzött magyarázó megjegyzéssel.

² Új közösségi instrumentum, nem aktív 1995 óta. Az utolsó kölcsön teljes törlesztés 2004.12.17-ig megtörténik.

³ Az EBB mandátumainak részletei a melléklet A1 táblázatában szerepelnek.

⁴ C(2004)2817/3, 2004.7.20. (83 000 000 USD egyenértéke euróban).

jelezve van, a jelentett főbb számok nem tartalmazzák ezeket az országokat, mivel a Tanács várhatóan 2004 végén vagy 2005 elején fogadja el a módosítást. Az összeg amely a Garancia Alapból felszabadul, és az uniós költségvetésbe visszakerül – a módosítás elfogadása esetén – 338 831 402 euró.

A 2007 - 2013. évi pénzügyi kilátásokról szóló bizottsági közlemény szerint⁵, a tartalék összege elméletileg a jövőben nem lesz korlátozva, mivel a Garancia Alap feltöltése a 4. megnevezés (külső kapcsolatok) alá tartozó költségvetési soron történik, nem pedig úgy, mint jelenleg, egy elkülönített tartalékon keresztül.

3. KOCKÁZATI HELYZET

A következő kockázatelemzés a kihelyezett tőkére, a Közösség által viselt maximális éves kockázatra és maximális elméleti éves kockázatra megállapított intézkedéseken alapul (a módszertant a bizottsági tisztviselők munkaanyaga magyarázza el). Részletek a melléklet A1, A2 illetve A3 táblázataiban találhatók.

3.1 A 2004. június 30-ig kihelyezett összeg

A teljes kockázat a 2004. június 30-i állapot szerint 15 519 millió eurót tett ki, a 2003. december 31-i 15 062 euróval szemben.

A következő táblázat azokat a műveleteket mutatja be, amelyek hatással voltak a kihelyezett tőke összegére a legutóbbi jelentés óta.

1. táblázat: Kihelyezett tőke 2004. június 30-án*		millió EUR (kerekítve)
Kihelyezett összeg 2003. december 31-én		15 062
Hitel-visszafizetések	Euratom	
	NKI	
	makro-pénzügyi támogatás	-7
	EBB	-661
Folyósított hitelek	Euratom	35
	NKI	
	makro-pénzügyi támogatás	10
	EBB	1 217
Árfolyamkülönbözet az EUR és más devizák között		-138
Kihelyezett összeg 2004. június 30-án		15 519
* minden garantált hitel (tagállamok és tagsággal nem rendelkező államok), az esedékessé vált kifizetetlen kamatok és az elmulasztott fizetések nélkül		

A tagállamokban végzett műveletek kapcsán a kihelyezett tőke 5 431 millió volt 2004. június 30-án, a 2003. december 31-i 24 millió euróval szemben.

⁵ COM(2004) 487.

A tagsággal nem rendelkező országokban végzett műveletek kapcsán a kihelyezett tőke 10 088 millió volt 2004. június 30-án, a 2003. december 31-i 150 037 millió euróval szemben.

Az ezekben a számokban bekövetkezett főbb változások oka a csatlakozott országok átkerülése a „harmadik országok” szakaszból a „tagállamok” szakaszba, 2004. május 1-jével (ld. 2. szakasz, „Események a 2003. december 31-i beszámoló óta”).

3.2 Az uniós költségvetés által viselt maximális kockázat: a 2004. június 30-ig folyósított műveletek (ld. A2 táblázat a mellékletben)

- 2004-re a teljes kockázat 1 088 millió eurót tesz ki.
- A kockázat a tagállamok vonatkozásában 325 millió euróra rúg.
- A kockázat a tagsággal nem rendelkező országok vonatkozásában 763 millió euróra rúg.

3.3 Az uniós költségvetés által viselt elméleti maximális kockázat: a 2004. június 30-ig folyósított és elhatározott műveletek (ld. A3 táblázat a mellékletben)

- 2004-re az elméleti maximális kockázat 1194 millió eurót tesz ki, és a becslések szerint eléri majd a 3 667 millió eurót 2012-ben.
- Az elméleti maximális kockázat a tagállamok esetében ugyanaz, mint a 3.2. bekezdésben jelzett éves maximális kockázat.
- A tagsággal nem rendelkező államoknál ez 869 millió eurót tesz ki 2004-re. A kockázat a becslések szerint eléri a 3 404 millió eurót 2012-re.

4. A KÖLTSÉGVETÉSI GARANCIÁK AKTIVÁLÁSA

4.1 Kifizetések készpénz-forrásokból

A Bizottság azért folyamodik készpénzes forrásaihoz⁶, hogy elkerülje a hitelfelvételi műveletek lebonyolításában a késedelmeket és az abból következő szolgálati költségeket, amikor egy adós késedelembe van a Bizottságnak történő fizetésben.

4.2 A Garanciaalap aktiválása

A módosított 1994. október 31-i 2728/94/EK, Euratom tanácsi rendelet hozta létre a Garancia Alapot, a külső műveletekre. Abban az esetben, ha a Közösség által adott kölcsönt annak kedvezményezettje késedelmesen fizeti, a Garancia Alapot vonják be a mulasztás fedezésére, a fizetés esedékességétől számított három hónapon belül.

---

⁶ A Közösség saját erőforrásainak rendszeréről szóló 94/728/EK, Euratom határozat végrehajtásáról szóló 2000. május 22-i 1150/2000/EK, Euratom tanácsi rendelet 12. cikke szerint.

Ha a hitelfelvevő nem teljesít egy EBB kölcsönre, amelyet az uniós költségvetés garantál, a közösségi garancia lehívásra kerül, legkorábban három hónappal azt a dátumot követően, amikor a fizetés esedékessé vált. A Közösség az EBB-től kapott ilyen, a garancia aktiválását kérő levél kézhezvételétől számított három hónapon belül akcióba lép, felhatalmazva az EBB-t, hogy vegye fel a megfelelő összegeket a Garancia Alapból.

Az a késedelmi kamat, amellyel a kölcsön kedvezményezettjei tartoznak a készpénzösszegeknek az uniós költségvetés által történt rendelkezésre bocsátásának időpontja és az Alap aktiválása között, az Alapból levonásra és az uniós költségvetésbe befizetésre kerül. Az EBB kölcsönöknél a késedelmi kamatot a késedelembe esett kölcsönrészlet esedékességi időpontja és a készpénzforrásoknak az EBB által a Bizottságtól történt kézhezvételének időpontja közötti időszakra számítják ki.

5. A KÖZÖSSÉG ELMÉLETI HITEL- ÉS GARANCIANYÚJTÁSI KÉPESSÉGÉNEK ELEMZÉSE A TAGSÁGGAL NEM RENDELKEZŐ ÁLLAMOK TEKINTETÉBEN

A gyakorlatban a Garancia Alap mechanizmusa a Közösség hitel- és garancianyújtási képességét a tagsággal nem rendelkező államokra korlátozza, mivel az Alap felhasználására rendelkezésre álló előirányzatokat a pénzügyi kilátásokban a Garancia Alapra megadott összeg korlátozza⁷.

Az A4 táblázat becslést ad a Közösség hitelnyújtási kapacitására a tagsággal nem rendelkező államok tekintetében a 2004-2006 időszakra, a Garancia Alap mechanizmusának megfelelően. A számítási módszer és a jogszabályi szövegekre való hivatkozások nagyobb részletességgel a mellékletben szerepelnek.

A Tanács vagy a Bizottság által elfogadott határozatok, és a javasolt vagy előrejelzett határozatok alapján (vö. A4 táblázat a mellékletben), a Garancia Alapból történő felhasználás összege 208,07 millió euróra tehető 2004-ben⁸, ami azt jelenti, hogy 12,93 millió euró marad a további garantált hitelnyújtási műveletekre.

Ha figyelembe vesszük, hogy milyen hatást gyakorol a garanciális tartalékra az Alap céltartalékképzése a már eldöntött hitelek és a javasolt és 2004-re előrejelzett hitelek tekintetében, a hitelekhez rendelkezésre álló éves kapacitás a következő:

- 143,71 millió EUR az uniós költségvetés által 100%-ban garantált hitelekre, vagy
- 221,09 millió EUR a 65%-os garanciával ellátott hitelekre (az 1999. december 22-i 2000/24/EK tanácsi határozatnak megfelelően).

⁷

Az éves érték, amely a 2000-2006-ra szóló pénzügyi előrejelzésben szerepel, 200 millió euró 1999-es áron, 2003-ban az összeg 217 millió EUR volt, és 221 millió EUR 2004-ben.

⁸

E jelentés véglegesítésének idején (2004. november), nem hoztak vagy kezdeményeztek új határozatokat makro-pénzügyi segítségnyújtásról. A tartalék-felhasználás így mintegy 17 millió EUR-al alacsonyabb lehet a 2004. júniusban vártnál.

A 2. táblázat mutatja a kihelyezett hitel- és garancianyújtási műveleteket a tagsággal nem rendelkező államok számára, amelyek összesen 15 658 millió eurót tettek ki (ez a szám tartalmazza a 10 új tagállamot), a 2004. június 30-i állapot szerint.

2. táblázat: Kihelyezett hitelek és hitelgarancia-műveletek tagsággal nem rendelkező államok, millió euróban (kerekítve)	
1. Kihelyezett tőke, EK (MFA), Euratom	1 499
2. Kihelyezett tőke, EBB ¹	14 003
3. Fizetési mulasztások	2
4. Késedelmi kamat	1
5. Esedékes kifizetetlen kamat ²	153
Kihelyezett összeg 2004. június 30-án	15 658

¹ beleértve a tíz új tagállamot

² kifizetetlen esedékes kamat, a Garancia Alapot létrehozó rendelet szerinti értelemben

Az Alap erőforrásai és fennálló tőketartozásai közötti arány, az Alapot létrehozó rendelet szerinti értelmezésben 10,34 % volt, ami magasabb, mint az Alapot létrehozó 2728/94 rendeletet módosító 1149/1999 rendeletben meghatározott 9 %-os célérték. A szabályok kimondják, hogy az év végén a többletet vissza kell fizetni egy külön megnevezésre az Európai Unió általános költségvetésének jövedelemkimutatásában.

6. A GARANCIA ALAP HELYZETE 2004 JÚNIUS 30-ÁN

2004. június 30-án a Garancia Alap 1 619,15 millió eurót tett ki. A következő mozgásokat jegyezték fel 2004 első felében:

- A második 2003-as átutalás 2,25 millió euró kifizetését jelentette, 2004. január 2-i keltezéssel..
- 2004. február 24-én lehívás történt az Alapból egy, az Argentín Köztársaságnak nyújtott hitel mulasztásának eredményeként, 2 689 781,25 USD (ami euróban 2 140 523,04 egyenértéke);
- 2004. június 30-án az Argentín Köztársaság teljes hátraléka (a késedelmi kamat nélkül) 7 907 132,83 USD (ami euróban 6 968 656,91 egyenértéke);
- a Bizottságot az EBB tájékoztatta egy, az Argentín Köztársaságnak nyújtott hitel 2 687 444,26 USD összegű hátralékáról, ami 2004 második felében az Alapból történő lehíváshoz vezet majd;
- a nettó bevétel az Alap eszközeiből megvalósított befektetéseken 29,2 millió euró volt a 2004. június 30-i állapot szerint;
- az első éves átutalás 161,76 millió eurót tesz majd ki a tartalékból az Alapba. Egy második, 20,115 millió eurós átutalásra ugyanakkor kerül sor, amikor a (C(2004)891/2) bizottsági határozat engedélyez egy új Euratom kölcsönt Romániában. Az Alap 2003. évi többlete 223,16 millió eurót tett ki. Ezeket az összegeket a beszámítási mechanizmussal nettósítani kell, ami 2004 második felében egy 41,285 millió eurós készpénz-befizetést eredményez az Alapból az Európai Unió költségvetésébe.

7. RELATÍV MEGALAPOZOTTSÁG

Az Alapban 2004. június 30-án lévő összeg (1 619,15 millió EUR) és az éves elméleti maximális kockázat közötti arány a tagsággal nem rendelkező államoknak 2004-ben nyújtott hitelekre (869 millióEUR) a becslések szerint 93 % (vö. A3 táblázat a mellékletben)⁹. Az, hogy az arány 93 %-ra nőtt a 2003. december 31-i 78 %-ról, főként annak tudható be, hogy a csatlakozó államok státusza tagállamira változott 2004. május 1-jével. Feltételezve, hogy a Bizottság javaslatát a tíz új tagállamnak a Garancia Alapból történő kivonására elfogadják, a Garancia Alapban szereplő összeg körülbelül 1 1280 millió eurót tesz majd ki, és az arány mintegy 74 % lesz.

---

⁹ Kérjük, vegye figyelembe, hogy az elméleti maximális éves kockázat a 2004. évre, amely az A3 táblázatban szerepel, csak 2004 2. felére vonatkozik. Az összehasonlíthatóság érdekében ez az összeg normalizálásra került, 12 hónapos időszakra, hogy a fenti összehasonlítást el lehessen végezni.

Második rész:

A potenciális kockázatok értékelése A legfontosabb hitelműveletekben részesülő, tagsággal nem rendelkező államok gazdasági és pénzügyi helyzete

1. BEVEZETŐ

Az első részben szereplő számok tájékoztatást adnak az általános költségvetés által viselt kockázat mennyiségi vonatkozásairól. Ezekhez az adatokhoz azonban a kockázat minőségére vonatkozó értékelésnek kell társulnia, ami függ a művelet típusától és a hitelfelvevő minősítésétől. A korábbi jelentésektől eltérően az országkockázat kiértékelése most külön szerepel a bizottsági tisztviselők SEC(2004) 1629 munkaanyagában. Ennek az elemzésnek a rövid összefoglalója az alábbiakban szerepel.

2. TAGJELÖLT ORSZÁGOK

Bulgária államadóssága és teljes külföldi adóssága tovább csökkent, a GDP 40 %-ára, illetve 55 %-ára, miután a Brady-kötvények visszavásárlása megtörtént, ami a GDP-arányos adóssághányadokat mintegy 3 százalékponttal csökkentette.

A **Románia** gazdaságáról szóló gazdasági kitekintés a fenntartható gazdasági növekedést, az infláció további csökkenését, és a folyó fizetési mérleg jelentős, de stabil, a GDP 5,5 %-át meghaladó hiányát emeli ki. A teljes GDP-arányos külföldi eladósodás továbbra is alacsony, a GDP mintegy 34 %-ánál.

Törökország továbbra is sebezhető a külső megrázkódtatásokkal és a pénzügyi piacok hangulatával szemben, már csak az államháztartás növekvő hitelfelvételi igényeinek, az államadósságnak és a bruttó külföldi eladósodásnak a mértéke miatt is (amelyeket rendre a GDP 20 %-ára, 80 %-ára és 53 %-ára becsülnek 2004-ben). Az adósságszolgálatnak az áru- és szolgáltatásexporthoz viszonyított aránya az előrejelzések szerint körülbelül 40 % lesz 2004-ben.

3. A BALKÁN NYUGATI ORSZÁGAI

Bosznia és Hercegovina külső adóssága lecsökkent, és jelenleg a GDP 34 %-ának felel meg. Az adósságszolgálati arány szintén csökkenő tendenciát követett az elmúlt két évben, és várhatóan a GDP 7 %-át teszi ki 2004-ben, miközben a nemzetközi tartalékok kényelmesen, 4,5 havi behozatalt fedeznek. A kormánnyal szembeni régi követelések rendezése azonban a közeljövőben várható, ami az államadósságot legalább a GDP 10 %-ának megfelelő mértékben megnöveli majd.

2003-ban **Macedónia** **Korábbi Jugoszláv Köztársaság** külső adóssága a GDP-hez viszonyítva 3 százalékponttal, 38 %-ra csökkent, és a várakozások szerint ugyanazon a szinten marad 2004-ben. Az adósságszolgálati kötelezettségek az áru- és szolgáltatásexport 14 %-ára csökkentek 2003-ban, és az előrejelzések szerint ugyanezen a szinten maradnak 2004-ben.

Szerbia és Montenegro külgazdasága továbbra is sebezhető a gyenge exportteljesítmény és a magántőkebeáramlásával kapcsolatos bizonytalan középtávú előrejelzések miatt. 2004-ben, a folyó fizetési mérleg hiányát a GDP 11 %-ára jelzik előre, a GDP-hez viszonyított külső adósságot pedig 54%-ra. A finanszírozási igények továbbra is magasak, amit a növekvő adósságszolgálat okoz, a türelmi időszakok lejárta miatt.

4. ÚJ FÜGGETLEN ÁLLAMOK

A bruttó nemzetközi tartalékok **Örményország** központi bankjánál kényelmesen nagyok, mintegy négyhavi behozatalt fedeznek. Névértékben a külső államadósság mintegy 1,1 milliárd dollárt tesz ki, míg a GDP arányában az előrejelzések szerint tovább csökken, a 2003. évi mintegy 39 százalékról.

2004 első felében a GDP növekedése **Belarusz** esetében elérte az évi 10,3 %-ot. A javulás ellenére azonban a gazdaság több okból nehéz helyzetben van, különösen azért, mert a devizatartalékok nagyon alacsony szinten vannak, kevesebb mint egyhavi behozatalt tesznek ki, miközben az országnak magasabb árakat kell most fizetnie az Oroszországból származó gázért.

Grúzia nemzeti bankjának bruttó nemzetközi tartalékai továbbra is csak 1,5 havi behozatálnak felelnek meg. Grúzia külső államadóssága 2003-ban nőtt, mintegy 1,8 milliárd dollárt (a GDP mintegy 49,5 %-át) érve el. 2004 júliusában, a Párizsi Klub hitelezői beleegyeztek Grúziakülföldi adósságának átstrukturálásába, ami az ezekkel a hitelezőkkel kapcsolatos adósságszolgálatot várhatóan 169,2 millió dollárról 46,4 millió dollárra csökkenti.

Moldova gazdasága nem ért el egyértelmű előrehaladást a hosszú ideje fennálló strukturális problémák – a nem kielégítő üzleti környezet és a hagyományos termékekeggy szűk választékára való hagyatkozás – felszámolásában. A makrogazdasági stabilitás illékony maradt, mivel az államháztartás tartósan képtelen a külföldi adósságszolgálat teljeskörű biztosítására, az infláció magas és a fizetési mérleg helyzete nehéz.

Tavaly júniusban megállapodás jött létre **Tadzsikisztán** és az orosz hatóságok között, amely lehetővé tette, hogy a tadzsik külföldi adósság 700 millió USD-re, vagyis a GDP mintegy 50 %-ára csökkenjen. A 2003-ban bekövetkezett számottevő javulás után azonban a folyó fizetési mérleg hiánya ismét bővülőben van 2004-ben, a behozatal folyamatosan erős növekedése miatt, amelynek a bruttó hivatalos tartalékok által történő lefedettség az előrejelzések szerint 2004 végén 1,9 hónap lesz, ugyanannyi, mint egy évvel korábban.

Ukrajna fizetési mérlege kényelmes pozícióban van, mivel a folyó fizetési mérleg nagy többletet mutat, amely az előrejelzések szerint rekordmagasságot ér el, a GDP mintegy 10 százalékánál 2004-ben (2003-ban 5,8 százalék volt). Ez a devizatartalékok gyors felhalmozódását eredményezte a nemzeti bankban, amelyek csaknem négyhavi behozatallal egyenlők. A külső államadósságnak a GDP-hez viszonyított aránya a 2003. évi 22,5 %-ról 2004-ben várhatóan mintegy 19 %-ra csökken.

5. MÁS, TAGSÁGGAL NEM RENDELKEZŐ ORSZÁGOK

A makrogazdasági helyzet javulása ellenére az **Argentínának** történő hitelnyújtáshoz, illetve az ott történő befektetéshez társuló kockázat magas marad. Az egyes kulcsfontosságú strukturális reformokban történő előrelépés hiánya, valamint a magánbefektetőkkel az adósság átütemezéséről szóló megállapodások elérésében mutatkozó késedelmek a jelenlegi IMF-megállapodás harmadik felülvizsgálatának elhalasztásához vezettek, miközben az ország továbbra is hátralékban van néhány fizetésével az EBB felé (ld. a 6. szakaszt az első részben).

Bár a devizatartalékok emelkedése, a folyó fizetési mérleg kényelmes helyzete és a hatóságok által újabban az államadósság összetételének megjavítására tett lépések megnövelték az ország rugalmasságát, **Brazília** továbbra is sebezhető a befektetőknek a feltörekvő piacokkal kapcsolatos véleményének megváltozása szempontjából.

Annak ellenére, hogy az adósságállomány (USD-ben kifejezve) nagyjából változatlan, a külföldi adósságnak a GDP-hez viszonyított aránya **Algériában** várhatóan 5 százalékponttal, a GDP 30,6 %-ára csökken 2004-ben, a külföldi adósságszolgálati arány pedig a 2003. évi 79,5 %-ról 62,2 %-ra 2004-ben. A külföldi adósság csaknem kizárólag közép- és hosszú távú államadósság, és nem voltak fizetési hátralékok az elmúlt években.

Miközben további erőfeszítések szükségesek a pénzügyi konszolidációhoz, közvetlen aggodalomra a fenntarthatósággal kapcsolatban nincs ok **Jordánia** erős közelmúltbeli teljesítménye mellett (nevezetesen jelentős a folyó fizetési mérleg többlete és a tartalékok feltöltődése), ami várhatóan folytatódik a közeljövőben.